

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 września 2017 roku Sąd Rejonowy w Sieradzu oddalił powództwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w B. przeciwko J. Ł. o zapłatę kwoty 4.760,10.

Powódka wniosła apelacje od powyższego wyroku zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi powódka zarzuciła naruszenie art. 483 § 1 k.c. w zw. z art. 51 § 1 k.c. w zw. z art. 494 § 1 k.c. poprzez uznanie za nieważną karę umowną zastrzeżoną na wypadek wypowiedzenia umowy, w sytuacji w której stanowiła ona zryczałtowane odszkodowanie od pozwanego zastrzeżone na wypadek wcześniejszego wypowiedzenia umowy przez powódkę.

W oparciu o powyższe powódka wniosła o zmianę wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 4.760,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w sposób wskazany w pozwie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania według norm przepisanych za postępowanie apelacyjne. Nadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania przed sądem I instancji.

Pozwany wniosł o oddalenie apelacji powódki w całości.

Sąd Okręgowy zważył:

Przedmiotowa sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym uregulowanym w art. 505¹ k.p.c. - art. 505¹⁴ k.p.c.

W postępowaniu uproszczonym apelację można oprzeć na dwóch wskazanych w przepisach art. 505⁹ § 11 k.p.c. podstawach: naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

W świetle stanowiska Sądu Najwyższego apelacja w postępowaniu uproszczonym ma charakter apelacji ograniczonej (por. stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z dnia 31 stycznia 2008 roku, III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55, mającej moc zasady prawnej). Oznacza to, że jej celem jest kontrola wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji (z punktu widzenia jego zgodności z materiałem procesowym pozostającym w dyspozycji sądu orzekającego) w granicach wyznaczonych przez treść zarzutów apelacji.

W postępowaniu uproszczonym, jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 505¹³ § 2 k.p.c.).

Apelacja powódki nie zasługiwała na uwzględnienie.

Skarżący zarzuca Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisów prawa materialnego, przy czym chodzi raczej – zważywszy na uzasadnienie apelacji – o art. 483 § 1 k.c. w zw. z art. 58 § 1 k.c., a nie w zw. z art. 51 § 1 k.c. Ten ostatni przepis nie znajduje bowiem zastosowania w niniejszej sprawie a jego powołanie należy traktować jako oczywistą omyłkę pisarską.

Podniesione zarzuty są chybione.

Z treści pisma z dnia 16 grudnia 2014 roku, którym powódka wypowiedziała w trybie natychmiastowym łączącą strony umowę o świadczenie stałej obsługi prawnej – „pakiet 129 – 15 dni bezpłatny test pierwszy miesiąc gratis” zawartej w dniu 16 maja 2014 roku wynika jednoznacznie, że wypowiedzenie nastąpiło w związku z niedokonaniem zapłaty z tytułu opłat abonamentowych stwierdzonych fakturami nr (...) z terminem płatności 09 grudnia 2014 roku i nr (...) z terminem płatności 10 listopada 2014 roku. Wypowiadając umowę powódka powołała się na § 3, zgodnie z którym miała prawo wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym w przypadku opóźnienia pozwanego w płatności trwającego dłużej niż 30 dni. Wypowiadając umowę z powodu nieuregulowania należności, powódka jednocześnie wezwała pozwanego do zapłaty zaległych opłat oraz kary umownej w wysokości 4.760,10 zł wynikającej z przedterminowego rozwiązania umowy na podstawie § 3 ust. 3. W związku z obciążeniem pozwanego karą umowną powódka wystawiła notę obciążeniową z dnia 16 grudnia 2014 roku na kwotę 4.760,10 zł.

Zgodnie z § 3 ust. 3 umowy pozwany zobowiązał się do zapłaty na rzecz zleceniobiorcy – powódki – kary umownej w kwocie stanowiącej równowartość umówionego i niewypłaconego wynagrodzenia w przypadku wypowiedzenia umowy przed terminem, na jaki została zawarta.

Umowa została zawarta na czas określony 36 miesięcy i została rozwiązana na skutek jej wypowiedzenia przez powódkę, a przyczyną wypowiedzenia było niezapłacenie przez pozwanego wynagrodzenia za świadczenie usług, które przysługiwało powódce zgodnie z umową.

Stosownie do dyspozycji art. 483 § 1 k.c. kara umowna należy się wierzycielowi w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego niezależnie od tego, w jakiej wysokości doznał szkody na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.

Sąd Okręgowy, mając świadomość występowania także odmiennego poglądu w judykaturze i nauce prawa, podziela to stanowisko prezentowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zgodnie z którym przy ocenie, czy zastrzeżenie kary umownej nie sprzeciwia się wymogowi stawianemu przez art. 483 § 1 k.c. co do niepieniężnego charakteru zobowiązania, z którego niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem związana jest kara umowna, nie można abstrahować od tego, jaka była przyczyna odstąpienia od umowy lub jej wypowiedzenia. Kara umowna zastrzeżona na wypadek odstąpienia od umowy z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania przez kontrahenta świadczenia pieniężnego w istocie stanowi sankcję za niewykonanie zobowiązania pieniężnego, stąd narusza zakaz z art. 483 § 1 k.c. (tak SN w wyroku z dnia 28 maja 2014 r. I CSK 345/13, Legalis Numer 1160515, w wyroku z dnia 7 lutego 2007 r., III CSK 288/06, Legalis Numer 124558, SA w Warszawie w wyroku z dnia 6 marca 2014 r., I ACa 1112/13, Legalis Numer 993461).

Przyczyną wypowiedzenia umowy przez powódkę w niniejszej sprawie było niewykonanie świadczenia pieniężnego przez pozwanego. Dlatego też dochodzona kara umowna jest w istocie karą za niewykonanie świadczenia pieniężnego, a zatem w świetle art. 483 § 1 k.c. jest ona niedopuszczalna. Zapis przedmiotowej umowy dotyczący kary umownej naruszał wynikającą z art. 483 § 1 k.c. naturę kary umownej, co na podstawie art. 58 § 1 i 3 k.c. powodowało nieważność postanowienia umownego karę taką zastrzegającego. W konsekwencji zaś powód nie miał podstawy do naliczenia tej kary umownej, a wobec tego żądanie pozwu w tym zakresie również z tej przyczyny nie mogło zasługiwać na uwzględnienie.

Co do zarzutu naruszenia art. 494 § 1 k.c. w okolicznościach niniejszej sprawy jest on bezprzedmiotowy, a to z uwagi na fakt, że powódka nie odstąpiła od umowy, lecz ją wypowiedziała.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 § 1 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.